

2019-03-04

Verksamhetsberättelse för 2018

Organisation

Medlemmar

Under 2018 har följande 22 medlemmar (kommuner, företag och organisationer) varit med i Lygnerns vattenråd.

Betalande medlemmar

Bollebygds kommun
Borås stad
Härryda kommun
Kungsbacka kommun
Marks kommun
Flügger AB

Övriga medlemmar

Agenda Enviro AB
Firma Consort
Hulta kraftstation
LRF Borås kommungrupp
LRF Kungsbacka kommungrupp
Lygnerregionens Fiskevårdsområdesförening
Marknadsplats Sjuhärad
Naturskyddsföreningen i Mark

Samrådsgruppen för fiskevårdande åtgärder Lygner/Storån
Sveriges Sportfiske- och fiskevårdsförbund
Sällskapet Sportfiskare i Göteborg
Sättila Hembygdsförening
Sättila Socken Byalag
Södra, Marks skogsbruksområde.
Vattenfall AB
Viaredssjöns fiskevårdsområdesförening

Ledamöter och ersättare i styrelsen

Sven Johansson, ordförande (Härryda kommun)
Lennart Svensson, vice ordförande (Borås kommun)
Cristian Johansson (Kungsbacka kommun)
Ragnar Nilsson (Marks kommun)
Roger Persson (LRF)
Kjell Svensson (Södra)
Lars Bruno Johansson (Sällskapet Sportfiskare i Göteborg)
Jakob Engelbrektsson, ersättare (Bollebygds kommun)
Tomas Grönesjö, ersättare (närlivslivet)

Valberedning har bestått av

Holger Karlsson, Rävlanda (sammanställande), Axel Storckenfeldt, Kullavik för kommuner och för övriga representanter Åke Svensson, Fjärås.

Ekonomisk förvaltare och revisorer

Ekonomisk förvaltare har varit Kungsbacka kommun genom Jessica Selin. Senare under året efterträddes hon av Christina Nordberg, från Kungsbacka kommun. Revisorer har varit Bengt Classon och Göran Nilsson. Ersättare har varit Göran Olausson och Ulf Persson.

Sekreterare

Sekreterarskapet har skötts av Peter Nolbrant, BioDivers Naturvårdskonsult.

Kontaktperson länsstyrelsen

Steffi Gottschalk och Helena Westberg har varit kontaktpersoner från länsstyrelserna i Västra Götaland och Halland.

Kattegatts kustvattenråd

Under året har Lygnerns vattenråd varit deltagare i Kattegatts kustvattenråd.

Vattenrådets verksamhet

Styrelsemöten

Sju styrelsemöten har skett under året. Protokoll ligger på vattenrådets hemsida.

Årsmöte

Årsmöte arrangerades av Flügger AB den 16 maj i företagets lokaler i Bollebygd. 30 personer deltog. Protokoll och beslutade handlingar ligger på vattenrådets hemsida.

Medlemsmöten

Medlemsmöte i samband med årsmötet

Innan årsmötet genomfördes en vattendragsvanring längs Sörån från Flügger och nedströms. Cirka 15 personer deltog.

Efter årsmötet skedde följande föredragningar. 30 personer deltog.

- Recipientkontrollen 2017 redovisades av Alf Engdahl, Medins Havs- och vattenkonsulter AB.
- Laxen är tillbaka och uppföljning av minskande flodpärlmusslor, Johan Andersson Envioplanning.
- Bollebygds kommun berättar om utbyggnadsplaner av tätorten längs Sörån och Nolån, Charlotta Boström och Peter Rosholm från Bollebygds kommun.
- Tid för diskussion och tankar.

Samråd

Samrådsmöte för alla intresserade om Vattenmyndighetens nya handlingar skedde en 11 april på Strömma Naturbruksgymnasium. Sju personer deltog. Efter diskussion synpunkter sammanställdes ett svar. Samrådet gällde:

- Förslag till åtgärdsprogram 2018-2018 för nya prioriterade ämnen i ytvatten och PFAS i grundvatten för Sveriges fem vattendistrikt.
- Arbetsprogram med tidtabell och översikt över väsentliga frågor.

Övriga möten

Branschmöte om schaktmassor från Göteborg. Härryda. 16 januari.

Sven Johansson deltog på informationsmötet om kommande stora behov av att deponera schaktmassor från Göteborgs arbete med Västlänken. Mötet riktade sig till kommuner och entreprenörer.

Miljöövervakning av sjöar, vattendrag och grundvatten. Göteborg. 8 februari.

Peter Nolbrant deltar och medverkar genom att berätta om Lygnerns vattenråds recipientkontroll och miljögiftsanalys av fisk från Lygnerns och Viaredssjön.

Vattenmyndigheten informerar om samrådshandlingar. Göteborg. 20 mars.

Peter Nolbrant deltog på mötet.

Rådslag Kattegatts kustvattenråd. Halmstad. 16 mars.

Christer Johansson deltog på mötet.

Vattenrådets dag. Göteborg. 21 mars.

Ragnar Nilsson deltog på mötet.

Nätverksträff Kattegatts Kustvattenråd. Tema åtgärdsprojekt och GDPR. 23 april.

Studiebesök Life Good Stream, Hushållningssällskapet i Halland. John Strand visar projektet och berättar om ansökan. Anne Udd berättar om GDPR. Sven Johansson och Peter Nolbrant deltog.

Lygnerns fiskevårdsområdesförening. Lerbäck. 7 november.

Kjell Svensson deltog på mötet där man pratade om att komma igång med förvaltningsplan för laxen.

Klimatförändringar – hur påverkas Viskans avrinningsområde? Borås. 16 november.

Mötet arrangerades av Viskans vattenråd. Ragnar Nilsson deltog.

Möte om överföringsledning i Lygnern. Kungsbacka. 23 november.

Kjell Svensson deltog på ett möte med introduktion om överföringsledning Dyrenäs Tostared till Sättila.

Projekt

Rapporter och mer information kan hämtas på vattenrådets hemsida.

Vattnet i skolan

Förnyad inbjudan i början av året skickades ut till skolorna att delta i Vattnet i skolan. Jenny Rönning anlätades för att vid behov hjälpa skolor. Följande besök har gjorts:

- 20/3 Bollebygdsskolan Samtal om arbetet med 7 NO-lärare. Jenny och Peter.
- 28/5 Rävlandaskolan. Klass 2. 22 elever och två lärare. Håvning efter småkryp i Rammsjöbäcken. Jenny.
- 5/6 Strömma Naturbruksgymnasium. Jenny och Peter. Två klasser med 25 elever och en lärare. Ett lite bredare perspektiv på olika miljöer längs vattendrag, ängar, träd, vildbin mm.
- 11/6 Strömma Naturbruksgymnasium. Material lämnas till lärare för att genomföra samma exkursion med klasser som den 5/6.
- 15/8 Bollebygdsskolan. Håvning i damm och i Nolån samt diskussion om upplägg för 8 NO-lärare. Diskussion om återkommande vattentema på skolan och att inkludera fler skolor i kommunen. Jenny och Peter.
- 21/8 Rävlandaskolan. Klass 5. Ca 30 elever och tre lärare. Håvning efter småkryp i Rammsjöbäcken. Jenny.
- 22/8 Rävlandaskolan. Klass 4. 22 elever. Håvning efter småkryp i Rammsjöbäcken. Jenny.
- 28/9 Möte med Maria Lindqvist, Kungsbacka. Kungsbacka har arbetat mycket bra med Vattnet i skolan. De vill knyta ihop sitt arbete med hela avrinningsområdet. Lärarna i Kungsbacka har frågat efter bättre kartor över avrinningsområdet. Maria Lindqvist är lärare som drivit Vattnet i skolan i Kungsbacka och dessutom forskar på lärande och hållbar utveckling.

Arbetet har spridit sig; Himleåns vattenråd har fått LONA-bidrag och fyra skolor vill arbeta med det där.

Vandringshinder

Johan Andersson på Enviroplanning har på uppdrag av vattenrådet tagit fram en sammanställning med förslag till prioritering av åtgärder för att skapa fria vandringsvägar och för att förbättra biotoper i vattensystemet. Trafikverket vill även få reda på problem som behöver åtgärdas längs deras vägar så att Trafikverket kan rätta till dessa. Vattenrådet har sedan ansökt om fiskevårdsmedel för delar av dessa åtgärder som rört fellagda vägtrummor och biotopåtgärder i Sörån.

Vattenrådet har även kontaktat Andreas Bäckstrand för att diskutera olika åtgärder och kontakter med vattenkraftsägare för åtgärder.

Utredning av flodpärlmusslor

Niklas Wengström, Sportfiskarna och Johan Andersson Enviroplaning har, med fiskevårdsbidrag som vattenrådet sökt, gjort en utredning om varför populationerna av flodpärlmusslor i vattensystemet minskar. Rapport redovisas under 2019.

Ökad kommunal delaktighet i vattenfrågor

Sven Johansson och Peter Nolbrant har träffat kommundienstpersoner på Bollebygds kommun i för att diskutera utbildning och vattendragsvandring för tjänstemän och politiker.

Information och kontakter

Informationsbrev

Informationsbrevet skickades ut i december.

Hemsida

Handlingar och information har lagts ut på hemsidan. <http://www.vattenorganisationer.se/lygnersvr/>

Mailutskick

Inbjudningar och information har skickats ut via en maillista med kontaktpersoner för medlemsorganisationerna.

Media

Inbjudan till årsmöte och samrådsmöte annonserades i Markbladet, Annonsmarknan och Kungsbacka-Nytt.

Artiklar om utdelningen av Kungsbackas miljöpris till Lygners vattenråd fanns i Hallandsnytt och Annonsmarknan.

Remisser - skrivelser

Remisser och skrivelser ligger på vattenrådets hemsida.

Yttrande över överföringsledning för vatten och avlopp förbi bäck mellan Sätilla och Hyssna, Marks kommun

Vattenrådet hade inga direkta synpunkter men uppmanar till försiktighet och till att man ska vidta alla rimliga åtgärder för att undvika grumling.

Synpunkter på Detaljplan för fastighet Forsa 5:1 m.fl. VÄSTRA FORSA

Utdrag: Lygners vattenråd har inga direkta synpunkter på själva planen. Däremot vill vattenrådet trycka på att området ligger i nära anslutning till raviner och vattendrag med höga naturvärden med bl a lax och flodpärlmussla. Exploateringar vid vattendrag kan orsaka kraftig grumling under långa perioder vilket är skadligt för bottenfauna, musslor och fisk. Klara vattendrag som Nolån och Sörån är känsliga och det finns oro att sådana händelser ska upprepas särskilt med tanke på området läge vid åarna.

Vattendrag vid tätorter får ofta ta emot större mängder dagvatten. Tidigare har dagvatten letts ut direkt till vattendragen vilket kan tillföra föroreningar och även ge onaturliga snabbare flödesvariationer. För att inte detta ska förvärras behöver alla nybyggda områden ta hand om dagvattnet via infiltration och dammar så att det inte leds direkt ut i vattendragen.

I underlaget till planen har ingen miljökonsekvensbeskrivning kunnat hittas. En behovsbedömning har kunnat ses. Samtliga nationella miljömål samt djurliv bedöms påverkas lite eller inget, vilket vi menar man kan vara tveksam till när det gäller känsliga vattendrag med exempelvis flodpärlmussla och lax. Framst med tanke på risker för grumling vid byggnationen tycker vi att en miljökonsekvensbedömning bör finnas

(om den inte redan är gjord). Det bör även finnas ett kontrollprogram för vattenkvaliteten i vattendragen före under och efter byggnationen. Åtgärder behöver vidtas så att grumling inte sker.

Bevakning

Förvaltningsplan för lax. Det sker nu också förnyat arbete med förvaltningsplan som Andreas Bäckstrand hjälper till med. Fiskevårdsområdesföreningarna i norra delen i Nolån och Sörån, behöver väckas till liv i samband med detta arbete.

Fiskvägen vid Ålgårda. Vatten har runnit i omlöpet vid Ålgårda. Den torra sommaren har gjort att kraftverket inte körts utan allt vatten har gått i omlöpet, vilket också ger vatten i fåran nedströms. Det har alltså fungerat bra efter överenskommelsen med vattenkraftsägaren. Cirka 40 laxar har vandrat upp förbi fiskräknaren vid Ålgårda. Ovanligt mycket stor ål har vandrat ner vid Ålgårda och ovanligt sent på året.

Fiskvandring förbi kraftverk. Frågan har lyfts om behov av åtgärda fiskvägen vid kraftverket vid Forsa. Nedströmsvandring av fisk kraftverk. Frågan om åtgärder för bättre möjligheter för nedströmsvandring av fisk vid kraftverken vid Apelnäs och Bosgården bevakas.

Biotopåtgärder vid Hjälms. Frågan om biotopvårdande åtgärder vid Hjälms följs.

Årsredovisning till Vattenmyndigheten

Årsredovisning till vattenmyndigheten för att få det årliga samverkansbidraget har lämnats in.

Samordnad recipientkontrollen

Under 2018 utfördes fysikaliska-kemiska undersökningar enligt kontrollprogrammet. Synlab och Medins Havs och vattenkonsulter har haft uppdraget att genomföra recipientkontrollen och ta fram årsrapporten. Länsstyrelserna har svarat för uppföljningen av kalkningen.

Årsrapporten för recipientkontrollen 2018 kommer att finnas utlagd på Lygnerns vattenråds hemsida

Förnyad upphandling recipientkontrollen tillsammans med Viskans vattenråd

Tomas Grönesjö och Peter Nolbrant deltog tillsammans med Anne Udd, Ragnar Nilsson och Anders Fransson från Viskans vattenråd i en arbetsgrupp för att göra en gemensam upphandling. Borås Stads upphandlingsenhet skötte själva upphandlingen mot ersättning. Endast två lämnade anbud. Synlab tillsammans med Medins vann upphandlingen genom både bäst kvalitet och pris.

Miljöpris från Kungsbacka kommun

Vattenrådet tilldelas Kungsbacka miljöpris 2018. Styrelsen beslutar att använda prissumman för att dela ut miljöpris till projekt inom Rolfsåns avrinningsområde.

Sven Johansson
Ordförande

Lennart Svensson
Vice ordförande

Ragnar Nilsson

Kjell Svensson

Roger Persson

Lars-Bruno Johansson

Christian Johansson

Tomas Grönesjö

Jakob Engelbrektsson